

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ερ. Φ.: 324

Ζ. ΙΔΑ. 2016

Ταχ. Δ/νση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Λευτέρη Αυγενάκη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 5776/31.5.2016 Ερώτηση με θέμα:
«Απαραίτηη η παραμονή των αθλητικών εγκαταστάσεων του σωματείου Γ.Σ.
ΕΡΓΟΤΕΛΗΣ στο Μαρτινέγκο»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 5776/31.5.2016 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Λευτέρη Αυγενάκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Τα ενετικά τείχη Ηρακλείου αποτελούν ένα εξαιρετικά σημαντικό και ταυτόχρονα ιδιαίτερα μεγάλης έκτασης μνημείο οχυρωματικής αρχιτεκτονικής εντός του σύγχρονου αστικού ιστού, με πολλαπλά ζητήματα αποκατάστασης και διαχείρισής του, τα οποία απαιτούν δράσεις συνέργειας προκειμένου με από κοινού προσπάθεια να αναδειχθούν σε σημείο αναφοράς για τους κατοίκους και του επισκέπτες της πόλης.

Ο ιδιωτικός αθλητικός σύλλογος του Εργοτέλη εγκαταστάθηκε το 1947 στον προμαχώνα Μαρτινέγκο. Πρόκειται για τον αριότερο, από πλευράς σχεδίασης, προμαχώνα της ενετικής οχύρωσης και τον μόνο που διαθέτει κτιστό επιπρομαχώνα από τον οποίο είναι δυνατή η πλήρης θέαση του προμαχώνα, αλλά και ολόκληρης της πόλης. Στον επιπρομαχώνα βρίσκονται ο τάφος του Νίκου Καζαντζάκη και της συζύγου του Ελένης και για το λόγο αυτό αποτελεί χώρο υψηλής τουριστικής επισκεψιμότητας. Με την πάροδο των ετών οι αθλητικές εγκαταστάσεις επεκτάθηκαν αυθαίρετα καταλαμβάνοντας το σύνολο του προμαχώνα, ο οποίος δεν είναι πλέον προσβάσιμος. Η ανατολική χαμηλή πλατεία του προμαχώνα, η οποία είχε καταληφθεί από το κεντρικό γήπεδο, απελευθερώθηκε και αποκαταστάθηκε μόλις το 2008.

Η απομάκρυνση του γηπέδου του Εργοτέλη από τον Προμαχώνα Μαρτινέγκο αποτελεί διαχρονικό αίτημα τόσο της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων, όπως και του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Η πρώτη παραχώρηση των ενετικών τειχών από το Υπουργείο Πολιτισμού στο Δήμο Ηρακλείου έγινε το 1985 (Υ.Α. ΥΠΠΕ/Φ04-34/25947/17.5.1985), περιλαμβάνοντας ανάμεσα στους όρους της "την απομάκρυνση των γηπέδων Εργοτέλη και Εθνικού μόλις εξευρεθεί κατάλληλος χώρος". Ακολούθησε το 1998 Απόφαση νέας παραχώρησης των ενετικών τειχών στο Δήμο Ηρακλείου (Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/ΜΝΗΜ/17648/644/19.4.1998), με τον όρο ότι εντός εύλογου χρονικού διαστήματος θα αποκατασταθούν οι κακοτεχνίες που είχαν οδηγήσει σε άρση της παραχώρησης το 1991. Η παραχώρηση ανανεώθηκε για πέντε χρόνια το 2003 (Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΓΔΑ&ΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/54417/4237/9.10.2003) στους όρους της οποίας προβλεπόταν η μελέτη χρήσεων που δύνανται να φιλοξενούν τα αναφερόμενα μνημεία, το οποίο θα iεραρχεί ανάλογα με τις ανάγκες των μνημείων τις μελέτες, τα έργα και τις επεμβάσεις, αντιμετωπίζοντας τη συνολική ανάδειξη των Τειχών ως κατ' εξοχήν οχυρωματικού έργου και προτείνοντας βελτιώσεις της υφιστάμενης κατάστασης «στην

οποία συνυπάρχουν αποκατεστημένα τμήματα, συμβατές, αλλά κυρίως μη συμβατές χρήσεις και λανθασμένη χωροθέτηση λειτουργιών».

Η μη επίτευξη των στόχων αυτών οδήγησε το 2009 το ΚΑΣ να γνωμοδοτήσει υπέρ της μη ανανέωσης της παραχώρησης χρήσης προκειμένου να συνταχθεί ολοκληρωμένη μελέτη χρήσεων σε συνεργασία με τη 13η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και να υποβληθεί προς έγκριση στο Συμβούλιο (Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Β1/Φ38/45768/19444/20.5.2009).

Η σημερινή κατάσταση της οχύρωσης και της τάφρου, δεν ανταποκρίνεται στην ιστορική και αρχαιολογική αξία του μνημείου και δεν περιποιεί τιμή για κανέναν κάτοικο αυτής της πόλης. Μέχρι σήμερα στον όλο σχεδιασμό του Δήμου Ηρακλείου, η βενετική οχύρωση του Χάνδακα αντιμετωπίζόταν με λογική «χωροταξική», ως πλεονάζων χώρος δημοσίων χρήσεων, και όχι ως μνημείο που πρέπει να αναδειχθεί και να προβληθεί αυτοτελώς, όπως άλλωστε αξίζει στο τελειότερο και πληρέστερα διατηρημένο οχυρωματικό έργο του μεσαιωνικού κόσμου.

Σύμφωνα με το Π.Δ.ΗΡΑ1923/26.5.15 έγγραφο της Περιφερειακής Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας Κρήτης, στην οποία απευθύνθηκε η ΕΦΑ Ηρακλείου, ο χώρος δεν έχει καταγραφεί ως δημόσιο κτήμα, δεδομένου ότι αποτελεί τιμή για την ενετική οχύρωσης. Το 2004, στο πλαίσιο προετοιμασίας των Ολυμπιακών Αγώνων, δόθηκε από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της Εφορείας και του Υπουργού Πολιτισμού και χωρίς γνωμοδότηση του ΚΑΣ, άδεια λειτουργίας "ολυμπιακού προπονητηρίου" στο χώρο του προμαχώνα και τοποθετηθήκαν πυλώνες φωτισμού, ο ένας εκ των οποίων διέτρησε το θόλο της υποκείμενης στρατιωτικής στοάς προς την ανατολική χαμηλή πλατεία του προμαχώνα. Με βάσει τα ανωτέρω η ΕΦΑ Ηρακλείου εισηγήθηκε την απομάκρυνση των αθλητικών εγκαταστάσεων από το ισόπεδο του προμαχώνα, προκειμένου να ελευθερωθεί και να αποδοθεί σε όλους τους επισκέπτες του μνημείου και τους κατοίκους της πόλης.

Μελέτη χρήσεων των ενετικών τειχών της πόλης του Ηρακλείου εκπονήθηκε από το Δήμο Ηρακλείου, υποβλήθηκε στην ΕΦΑ Ηρακλείου και διαβιβάστηκε στη Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων με το αρ. 1848/18.4.2016 έγγραφο της ΕΦΑ Ηρακλείου, στο οποίο και διατυπώνονται οι απόψεις της Εφορείας επί της μελέτης προκειμένου το θέμα να εισαχθεί στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο για την κατά νόμο γνωμοδότηση. Το έγγραφο της Εφορείας δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη έγκρισης ή μη της μελέτης, η οποία απαιτεί σύμφωνα με το Ν. 3028/2002 «Περί Αρχαιοτήτων...» προηγουμένως γνωμοδότηση του αρμόδιου Συμβουλίου.

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΒΜΑ
2. ΕΦΑ Ηρακλείου

